

BERGSLUFT

Medlemsblad för Elin Wägner-sällskapet nr 1

Augusti 1990

Kära medlemmar!

Vi kallar vårt medlemsblad Bergsluft efter en publikation som Elin Wägners vänner ställde samman till hennes 50-årsdag då hon bodde i Lilla Björka i byn Berg, 3 mil norr om Växjö. Elin Wägner-sällskapet bildades i Berg i januari i år och redan i juli fick vi vår 200:de medlem som uppvaktades med en kopia av den ursprungliga Bergsluft.

I den nya Bergsluft vill vi berätta om vad sällskapet hittills gjort och om våra planer för framtiden. Vi vill också uppmuntra alla medlemmar att skriva och dela era kunskaper och idéer om Elin Wägner, hennes författarskap och tankar med oss.

Många har redan gjort detta och vi vill tacka er som skickat uppsatser och annat material för att vi så småningom ska kunna få en intressant samling av Wägneriana.

Elin Wägner-sällskapet bildades i Berg i januari av en samling entusiaster som tyckte det kunde vara dags att denna så aktuella skribent fick ett eget sällskap som kunde bidra till att hennes tankar levde vidare och hennes verk inte föll i glömska.

För att ni ska veta lite om vad det är för människor i interimstyrelsen, som valdes under mötet, ska vi försöka oss på en kort presentation:

Ordförande, *Marianne Enge*, journalist som länge varit verksam i u-länder och arbetat med hälsoupplysning, husägare i Berg, intresserad av litteratur och jämställdhetsfrågor.

V ordförande, *Flory Gate*, pensionerad ekologisk jordbrukare i Rösås, Elin Wägners vän under många år.

Sekreterare, *Solveig Hammarbäck*, lärare i svenska på lärarutbildningarna vid Högskolan i Växjö.

Kassör, *Börje Schlecker*, pensionerad ingenjör med Amnesty som stort intresse, bor i Berg.

Styrelsemedlem, *K F Bernander*, har tidigare arbetat som lärare på St Sigfrids folkhögskola, vars Wägnerbibliotek han ordnat och katalogiserat.

Stadgar

Ett förslag till stadgar lades fram för medlemmarna vid Elin Wägner-dagen den 9 juni och antogs. Vi bifogar det till samtliga medlemmar. Valberedning och revisorer valdes. Årsmötet kommer att äga rum i anslutning till Elin Wägners födelsedag den 16 maj nästa år.

Stockholms-krets

Brita Lindvall i Stockholm vill gärna ha kontakt med andra som är intresserade av att delta i en studiecirkel om någon av Elin Wägners böcker. Brita är bibliotekarie och vill också försöka ordna bokutställningar med föredragshållare på bibliotek. Hon bor på Gribbyvägen 7, 163 59 Spånga och har telefon 08-36 21 79.

Nytryck av Väckarklocka

Redan när sällskapet var alldeles nybildat kontakades vi av Proprius Förlag AB (som kom med en nyutgåva av Tusen år i Småland 1964 och har hållit den kvar i bokhandeln sen dess) om en nyutgåva av Väckarklocka, som idag bara finns på antikvariat. Väckarklocka, som tillsammans med Fred med jorden, är Elin Wägners mest aktuella bok ska nu tryckas om efter originalupplagan. Vi hoppas att den ska finnas i bokhandeln redan i höst.

Elin Wägner-sällskapet, Fiskaregården, Berg, 360 30 LAMMHULT.

Postgiro 22 21 27-3

BERGSLUFT

Redaktion: Marianne Enge och Solveig Hammarbäck

Adress: Svanaholm, Skir, 355 90 VÄXJÖ 0470-75557, 75515

vänd

Bokdonation

Sällskapet har fått en antal böcker som gåva av *Britta Helander-Hörnlund*, bl a några av Elin Wagners egna i olika utgåvor. I boksamlingen finns även översättningar till finska, danska, norska och franska, böcker av Selma Lagerlöf och Sigfrid Siwertz med dedikationer samt några intressanta småtryck.

Gläd vännerna - skicka Elin Wägner-kort!

Vi har tryckt upp ett vykort med Elin Wagners porträtt samt ett dubbelt kort i storlek 15 x 20 cm med en teckning som donerats till sällskapet av *Elisabet Hermodsson*. Vi säljer korten i 10-pack för 30 kr för vykortet och 100 kr för det dubbla kortet inkl kuvert. Betala in pengarna på postgiro 22 21 27-3 så kommer de på posten. Glöm inte att skriva vad beställningen gäller och skriv namn och adress tydligt.

Tusen år i Småland, Fred med jorden

Båda dessa böcker kan vara svåra att få tag på i bokhandeln, men ni kan köpa dem direkt från oss genom att betala in pengarna på ovanstående postgiro. Tusen år i Småland kostar 125 kr inkl porto och Fred med jorden 110 kr.

Vad Elin Wägner betytt för mig

I en DN-intervju den 5/9 får *Inga Thorsson* frågan vem som varit hennes föredöme. "Det är Elin Wägner," svarar hon. "Tänk så framsynt hon var, hon begrep hela miljöfrågan årtionden före någon annan, hon pläderade för freden på ett sätt som fortfarande är fullkomligt giltigt. Mitt exemplar av Väckarklocka är sönderläst."

Många andra har också berättat för oss vad Elin Wägner eller läsningen av hennes verk betytt för dem och deras liv. Vi vill gärna samla sådana "minnen" och publicera dem i Bergsluft. Kanske kan vi så småningom också publicera dem i bokform. Skriv, gärna kort, om Elin Wagners tankar eller böcker som påverkat dig.

Citatsamling

Elin Wägner var ju en mästare i att formulera sig klokt, pregnant och ofta drastiskt och roligt. Vi har planer på att samla och ge ut en eller flera böcker med citat ur hennes böcker och under sommaren har styrelsen varit sysselsatt med att läsa hennes verk och samla citat. Men kanske har vi glömt något eller några välfunna formuleringar, som ni fastnat för och tycker bör vara med. Skicka dina Elin Wägner-citat till oss, men glöm inte att ange ur vilken bok de kommer.

Mediakontakter

Under våren blev Elin Wägner-sällskapet mycket uppmärksammat av tidningar och radio, vilket hjälpte till att sprida information och utöka medlemsskaran. Smålandsposten har berättat om sällskapets bildande och aktiviteter i flera artiklar. I Radio Kronoberg var *Marianne Enge* "hemlig gäst" och fick tillfälle att berätta om sitt intresse för Elin Wagners tankar om fred, kvinnornas situation och en ekologisk livssyn. *Flory Gate* deltog i Riksradios Naturmorgon och berättade för *Janne Lundwall* om sitt liv som ekologisk jordbrukare i Småland. Sällskapet uppmärksammades också i en stor artikel på DN:s kultursida i februari samt i notiser i många andra tidningar och tidskrifter.

Elin Wägner-dagen

9 juni 1990, en solig sommardag, samlade Elin Wägner-sällskapet nära 200 personer, medlemmar och andra intresserade, till den första Elin Wägner-dagen i Bergs hembygdsgård.

Elin Wägner-kännaren Sven Erik Rydeman från Lund berättade om Elins småländska rötter i prästläkter sedan 1500-talet, både i Varend, Njudung och Finnveden. Han betonade också hennes rötter i självhushållens tid, där Elin lärde sig att flickorna på landsbygden skulle undervisas så att deras hem kunde bli skickade att vara produktionscentrum. I prästgårdarna i Tolg och Berg har också den socialt engagerade Tidevarvs-journalisten Elin Wägner lärt att man skall arbeta för sin nästa.

Europén Elin Wägner, menar han, behövde hembygden samtidigt som hon blev hembygdens röst. Hon var radikal, aktuell och profetisk, men hon var samtidigt mån om att se tillbaka på gångna generationers verk.

Gaby Stenberg gav sedan publiken en livfull inblick i en småländsk kärnkvinns agerande, när hon läste Elin Wagners novell "Divan som aldrig dog" ur Gammalrödja.

Därefter tog Ria Wägner oss med på en av sina promenader med faster Elin längs de små byavägarna. Hon berättade om deras besök hos väverskan "Massa-Tilda", som alltid verkade lite butter, men inte godtog att de gick förbi hennes stuga utan att hälsa på.

Inslagen inramades av flöjtmusik av Hans Parment och publiken kunde glädja sig åt utsikten över gula rapsfält som tonade bort mot de granskogsklädda höjderna i morfars Tolg. "Världens vackraste utsikt," som Elin Wägner sagt en gång i Tidevarvet. /Märta Schlecker